

# OBSAH

|                                                             |    |
|-------------------------------------------------------------|----|
| Úvod (J. Kovalčík) .....                                    | 7  |
| Zdravotnícky záchranár .....                                | 8  |
| Urgentný pacient .....                                      | 9  |
| Základné vyšetrenie urgentného pacienta .....               | 9  |
| Stav vedomia – mozgové funkcie .....                        | 10 |
| Stav dýchania .....                                         | 10 |
| Stav krvného obehu .....                                    | 11 |
| Oznamovanie na dispečing záchranej služby .....             | 13 |
| Všeobecne platné postupy pri ošetrovaní náhleho stavu ..... | 14 |
| Diferenciálnodiagnostický postup .....                      | 15 |
| Poruchy vedomia .....                                       | 15 |
| Dýchavica .....                                             | 16 |
| Bolesť na hrudníku .....                                    | 16 |
| Bolesti brucha .....                                        | 17 |
| Bolesť hlavy .....                                          | 18 |
| Tlmenie bolesti .....                                       | 20 |
| Prístup k postihnutému v akútnom stave .....                | 22 |
| Hromadné nešťastie .....                                    | 23 |
| Úlohy pri likvidácii hromadného nešťastia .....             | 23 |
| Úlohy vedúceho lekára záchranej akcie .....                 | 23 |
| Zásady ošetrovania na mieste nešťastia .....                | 23 |
| Polohovanie zranených .....                                 | 24 |
| Nakladanie a doprava postihnutých .....                     | 27 |
| Prenášanie postihnutých .....                               | 27 |
| Vyslobodenie z vozidla .....                                | 27 |
| Odnesenie dvoma záchrancami .....                           | 28 |
| Nakladanie a nosenie troma a viacerými záchrancami .....    | 29 |
| Nakladanie chytením za odev .....                           | 29 |
| Odsun na nosidlách .....                                    | 29 |
| Neodkladné výkony v prednemocničnej starostlivosti .....    | 30 |
| Zaistenie prístupu do žily .....                            | 30 |
| Zabezpečenie priechodnosti dýchacích ciest .....            | 30 |
| Vyčistenie ústnej dutiny a nosohltanu .....                 | 30 |
| Použitie pažerákového obturátora .....                      | 30 |
| Tracheálna intubácia .....                                  | 31 |
| Koniopunkcia .....                                          | 31 |
| Koniotómia .....                                            | 31 |
| Ošetrovanie pneumotoraxu .....                              | 32 |
| Nepriama defibrilácia .....                                 | 33 |
| Nepriama kardiostimulácia .....                             | 33 |
| Punkcia perikardu .....                                     | 34 |
| Krčná mediastinotómia .....                                 | 34 |
| Minitracheotómia .....                                      | 34 |
| Vybavenie vozidla záchranej služby .....                    | 35 |



|                                                              |    |
|--------------------------------------------------------------|----|
| Alergia .....                                                | 36 |
| Anafylaktický šok .....                                      | 36 |
| Arytmie – nepravidelná činnosť srdca .....                   | 38 |
| Bradyarytmie .....                                           | 38 |
| Tachyarytmie .....                                           | 40 |
| Príčiny arytmií .....                                        | 43 |
| Liečba arytmií .....                                         | 43 |
| Zvládnutie tachykardií .....                                 | 45 |
| Zvládnutie bradykardií .....                                 | 46 |
| Aspirácia .....                                              | 48 |
| Astmatický záchvat .....                                     | 50 |
| Bezvedomie .....                                             | 51 |
| Hodnotenie stavu vedomia .....                               | 51 |
| Liečebný postup pri bezvedomí .....                          | 52 |
| Príčiny bezvedomia a ich riešenie .....                      | 52 |
| Cievna mozgová príhoda .....                                 | 54 |
| Cudzie teleso v tráviacom trakte .....                       | 55 |
| Crush syndróm .....                                          | 56 |
| Diabetes mellitus (cukrovka) .....                           | 57 |
| Hypoglykémia .....                                           | 57 |
| Diabetická kóma .....                                        | 58 |
| Dýchavica .....                                              | 59 |
| Embólia pľúcnice .....                                       | 60 |
| Hypertonická kríza .....                                     | 61 |
| Infarkt myokardu .....                                       | 62 |
| Intoxikácie (otravy) .....                                   | 64 |
| Toxikologické informačné centrá .....                        | 64 |
| Všeobecný liečebný postup pri otravách .....                 | 64 |
| Eliminačné postupy pri otravách .....                        | 65 |
| Vracanie .....                                               | 65 |
| Nechirurgické vylúčenie jedu zo žalúdka .....                | 66 |
| Laváž čriev .....                                            | 66 |
| Chirurgické vylúčenie jedu z čriev .....                     | 66 |
| Najpoužívanějšíe antidotá (protijedy) .....                  | 67 |
| Prehľad najbežnejších otráv a liečebných postupov .....      | 67 |
| Acylpyrin (Aspirin) .....                                    | 67 |
| Alkoholy .....                                               | 68 |
| Amoniak .....                                                | 69 |
| Atropín (ľuľkovité alkaloidy) .....                          | 69 |
| Benzín (ropné produkty) .....                                | 70 |
| Digoxín .....                                                | 70 |
| Dráždivé plyny .....                                         | 70 |
| Huby .....                                                   | 71 |
| Hydroxidy (sodný a draselný) .....                           | 72 |
| Klobásový jed (botulotoxín) .....                            | 73 |
| Kyanidy .....                                                | 73 |
| Organofosfáty (organofosfátové insekticídy, herbicídy) ..... | 74 |



|                                           |     |
|-------------------------------------------|-----|
| Oxid uhľoňatý a oxid uhľičitý .....       | 74  |
| Penotvorné látky .....                    | 75  |
| Psychofarmaká .....                       | 75  |
| Živočíšne jedy .....                      | 76  |
| Kolaps .....                              | 77  |
| Kolika .....                              | 78  |
| Obľičková (renálna) kolika .....          | 78  |
| Žľčníková kolika .....                    | 78  |
| Koronárne príhody .....                   | 79  |
| Angina pectoris .....                     | 79  |
| Akútny infarkt myokardu .....             | 79  |
| Kraniocerebrálne poranenia .....          | 80  |
| Kfče .....                                | 82  |
| Mozgové príhody .....                     | 83  |
| Náhle brušné príhody .....                | 84  |
| Novorodenec .....                         | 86  |
| Náhle otorinolaryngologické stavy .....   | 87  |
| Krvácanie z nosa (epistaxa) .....         | 87  |
| Vykašľávanie krvi (hemoptýza) .....       | 87  |
| Zápal hrtana a hrtanovej príchlopky ..... | 87  |
| Laryngospazmus .....                      | 88  |
| Úrazy hrtana .....                        | 88  |
| Poleptanie .....                          | 90  |
| Poleptanie kyselinami .....               | 90  |
| Poleptanie zásadami .....                 | 90  |
| Polytrauma .....                          | 91  |
| Prednemocničná starostlivosť .....        | 91  |
| Popálenie .....                           | 94  |
| Poranenia oka .....                       | 97  |
| Pôrod .....                               | 98  |
| Pôrod vo vozidle RZP .....                | 98  |
| Predčasný pôrod .....                     | 99  |
| Náhle psychiatrické stavy .....           | 100 |
| Šok .....                                 | 101 |
| Liečba šoku .....                         | 102 |
| Kardiogénny šok .....                     | 102 |
| Hypovolemický šok .....                   | 102 |
| Anafylaktický šok .....                   | 103 |
| Hodnotenie stupňa šoku .....              | 103 |
| Tepnový uzáver .....                      | 105 |
| Umelá ventilácia pľúc .....               | 106 |
| Topenie .....                             | 107 |
| Úraz elektrickým prúdom .....             | 109 |
| Úraz chladom .....                        | 110 |
| Úraz teplom – prehriatie .....            | 111 |
| Hypertermia .....                         | 111 |
| Úpal .....                                | 112 |



|                                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------|-----|
| Získaný imunodeficientný syndróm (AIDS) .....                     | 113 |
| Klasifikácia infekcie HIV .....                                   | 113 |
| Ochorenia vyskytujúce sa u HIV-pozitívnych osôb .....             | 113 |
| Zásady ošetrovania HIV-pozitívneho pacienta .....                 | 114 |
| Rizikové skupiny osôb .....                                       | 114 |
| Zlomeniny .....                                                   | 116 |
| Znehybnenie častí tela pri zlomeninách .....                      | 116 |
| Kardiopulmocerebrálna resuscitácia (A. Faglic, J. Kovalčík) ..... | 119 |
| Stupne KPR .....                                                  | 119 |
| Základná KPR .....                                                | 120 |
| Overenie, či je postihnutý v bezvedomí .....                      | 121 |
| Uvoľnenie dýchacích ciest .....                                   | 121 |
| Upchatie dýchacích ciest cudzím telesom .....                     | 121 |
| Dýchanie .....                                                    | 123 |
| Obeh krvi – cirkulácia .....                                      | 124 |
| Kedy začať KPR .....                                              | 125 |
| Kedy skončiť KPR .....                                            | 126 |
| Rozšírená KPR .....                                               | 127 |
| Starostlivosť o chorého po resuscitácii .....                     | 128 |
| Resuscitácia novorodenca .....                                    | 129 |
| Resuscitácia pri pokročilej tehotnosti .....                      | 130 |
| Literatúra .....                                                  | 132 |